

II

(Akty, jejichž zveřejnění není povinné)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

ze dne 18. prosince 2006

o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility

(2006/961/ES)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 149 odst. 4 a čl. 150 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Mobilita v oblasti všeobecného a odborného vzdělávání je nedílnou součástí volného pohybu osob – základní svobody chráněné Smlouvou – a je jedním z hlavních cílů činnosti Evropské unie v oblasti všeobecného a odborného vzdělávání založených na společných hodnotách a úctě k rozmanitosti. Je základním nástrojem pro vytvoření skutečného evropského prostoru celoživotního učení a pro podporu zaměstnanosti a snižování chudoby a přispívá k podpoře aktivního evropského občanství.
- (2) Mobilita sblíží občany a přispívá k vzájemnému porozumění. Podporuje solidaritu, výměnu myšlenek a hlubší znalosti různých kultur, které tvoří Evropu; mobilita tudíž napomáhá hospodářské, sociální a regionální soudržnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 88, 11.4.2006, s. 20.

⁽²⁾ Úř. věst. C 206, 29.8.2006, s. 40.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 26. září 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 18. prosince 2006.

- (3) Posílení evropské mobility a výměny pro účely všeobecného a odborného vzdělávání a události jako například Evropský rok mobility pracovníků 2006 hrají klíčovou úlohu při dosahování lisabonského cíle, jímž je učinit z Evropy do roku 2010 nejnovativnější nejkonzistentnější hospodářství založené na znalostech.

- (4) Zajištění lepšího rámce mobility pro účely všeobecného a odborného vzdělávání v EU přispěje k vytvoření hospodářství založeného na znalostech, jež má prvořadý význam pro tvorbu pracovních míst, udržitelný rozvoj, výzkum a inovace v členských státech.

- (5) Ke zvýšení kvality a účinnosti systémů všeobecného a odborného vzdělávání v Evropě je nezbytná zvýšená podpora mobility v rámci EU od všech zúčastněných subjektů, včetně veřejných orgánů.

- (6) Doporučení Evropského parlamentu a Rady 2001/613/ES ze dne 10. července 2001 o mobilitě pro studenty, osoby absolvující odbornou přípravu, dobrovolníky, učitele a školitele uvnitř Společenství ⁽⁴⁾ bylo prvním doporučením přijatým s cílem usnadnit činnost Společenství na podporu mobility.

- (7) Práce odborné skupiny ustavené Komisí v souladu s bodem III písm. a) uvedeného doporučení a první zpráva o následných opatřeních ukazují pokrok na vnitrostátní i evropské úrovni, pokud jde o mobilitu pro účely všeobecného a odborného vzdělávání, avšak upozorňují

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 215, 9.8.2001, s. 30.

- na potřebu nesoustředit se pouze na kvantitativní zvyšování mobility, ale především na zvyšování její kvality.
- (8) Tohoto cíle lze dosáhnout mimo jiné přijetím, formou doporučení, charty kvality mobility, která v této oblasti stanoví soubor zásad, jež se budou provádět na základě dobrovolnosti.
- (9) Evropská charta kvality mobility (dále jen „charta“) by měla také zohledňovat specifické potřeby osob se zdravotním postižením a znevýhodněných skupin.
- (10) Charta by měla pomoci zvýšit výměny, usnadnit uznávání času věnovaného všeobecnému nebo odbornému vzdělávání i uznávání titulů a kvalifikací a vytvořit vzájemnou důvěru s cílem zlepšit a posílit spolupráci mezi příslušnými orgány, organizacemi a zúčastněnými subjekty v oblasti mobility. Pozornost by měla být také věnována přenositelnosti půjček, grantů a dávek sociálního zabezpečení.
- (11) Cílem charty je doplnit, ale nikoli nahradit zvláštní ustanovení Studentské charty Erasma.
- (12) Úřady by měly chartu zpřístupnit v jazycích příjemců studentům i vzdělávajícím se osobám, organizacím a dalším zúčastněným subjektům v oblasti mobility v zemích původu i hostitelských zemích a měla by být považována za základní referenční rámec.
- (13) Výhody mobility silně závisejí na kvalitě praktických opatření: informací, přípravy, podpory a uznávání zkušeností a kvalifikací získaných účastníky v období studia a vzdělávání. Zúčastněné osoby a organizace mohou hodnotu mobility výrazně zvýšit důkladným plánováním a vhodným hodnocením.
- (14) Europass ⁽¹⁾ je obzvláště užitečný nástroj, který napomáhá mobilitě rozvíjením průhlednosti a uznávání.
- (15) Je vhodné, aby se zásady stanovené v chartě vztahovaly nejen na období samotného využití mobility, ale také na období, která mu předcházejí a která ho následují.
- (16) Studijní plán by měl být vypracován s předstihem. Nutná je i všeobecná příprava účastníků a zohledňování jazykové přípravy. V tomto ohledu by příslušné orgány a organizace měly poskytnout pomoc.
- (17) Všechny administrativní a finanční otázky, například jaká je výše dostupné finanční podpory, kdo nese náklady a otázky související s pojištěním v hostitelské zemi, by měly být vyřešeny ještě před odjezdem.
- (18) Pokud jde o období strávené v zahraničí, může kvalitu mobility zvýšit zajištění takových systémů, jako je například poradenství pro účastníky.
- (19) Podrobný a jasný popis kurzů nebo odborné přípravy, které byly absolvovány během pobytu v hostitelské zemi, včetně jejich trvání by měl pomoci usnadnit jejich uznávání při návratu do země původu.
- (20) Průhlednost a dobrá správa vyžadují jasné vymezení zúčastněných subjektů odpovědných za každé stadium a každou činnost programu mobility.
- (21) Pro zajištění celkové kvality mobility je vhodné zajistit svobodu pohybu všem občanům EU a co nejlépe použít zásady stanovené v chartě a příslušná doporučení na všechny druhy mobility pro účely vzdělávání nebo profesního rozvoje: všeobecné a odborné vzdělávání; formální a neformální vzdělávání, včetně dobrovolnické práce a projektů; krátká nebo dlouhá období mobility; školské nebo vysokoškolské vzdělávání nebo vzdělávání související se zaměstnáním; opatření spojená s celoživotním učením.
- (22) Vzhledem k rozmanitosti povahy a délky činností souvisejících s mobilitou mohou členské státy přizpůsobit provádění charty okolnostem, totiž přizpůsobit ji konkrétním situacím a programům. Členské státy mohou učinit některé z bodů povinnými a jiné považovat za dobrovolné.
- (23) Jelikož cílů tohoto doporučení nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich, z důvodu rozsahu a účinků tohoto doporučení, může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity uvedenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto doporučení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

DOPORUČUJÍ, ABY ČLENSKÉ STÁTY:

- 1) přijaly připojenou chartu jako prostředek na podporu osobního a profesního rozvoje a podporovaly její uplatňování;
- 2) informovaly o tom, jak toto doporučení provádějí, i o doplňujících opatřeních, která mohou v rámci svých příspěvků k pracovnímu programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ ve prospěch mobility přijmout, zejména pokud jde o její kvalitu, a to počínaje druhým rokem po přijetí tohoto doporučení;

(1) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. prosince 2004 o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass) (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 6).

- 3) nadále úzce spolupracovaly a koordinovaly své akce, aby byly odstraněny překážky, které přímo či nepřímo brání mobilitě občanů EU;
 - 4) poskytly odpovídající podporu a vhodné infrastruktury pro mobilitu za účelem všeobecného a odborného vzdělávání, aby se zvýšila úroveň všeobecného a odborného vzdělání jejich občanů;
 - 5) přijaly nezbytná opatření na podporu mobility, která zajistí, že veškeré důležité informace budou snadno srozumitelné a dostupné všem, například prostřednictvím jednoduchého průvodce mobilitou nebo seznamu podpůrných organizací, a aby zlepšily podmínky pro mobilitu.
- 2) pokračovala ve spolupráci s členskými státy a sociálními partnery tak, aby mohlo docházet k výměně užitečných informací a zkušeností týkajících se provádění opatření navrhovaných v tomto doporučení;
 - 3) zlepšila nebo v úzké spolupráci s příslušnými orgány vypracovala statistické údaje o mobilitě pro účely všeobecného a odborného vzdělávání, a to z hlediska pohlaví;
 - 4) považovala toto doporučení a doporučení 2001/613/ES za jeden celek, a aby proto zahrnula dvouleté zprávy v něm požadované do všeobecných zpráv pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“.

VYZÝVAJÍ KOMISI, ABY

- 1) podporovala uplatňování charty národními agenturami a dalšími organizacemi, které působí v oblasti všeobecného a odborného vzdělávání a mobility;

V Bruselu dne 18. prosince 2006.

Za Evropský parlament
předseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
J.-E. ENESTAM

PŘÍLOHA

EVROPSKÁ CHARTA KVALITY MOBILITY

ÚVOD

Mobilita posílená akčním plánem mobility z roku 2000 ⁽¹⁾ a doporučením Evropského parlamentu a Rady 2001/613/ES ze dne 10. července 2001 o mobilitě pro studenty, osoby absolvující odbornou přípravu, dobrovolníky, učitele a školitele uvnitř Společenství ⁽²⁾ byla vždy v popředí zájmu zúčastněných subjektů. Uvedené doporučení mělo širokou oblast působnosti, týkalo se řady důležitých otázek spojených s mobilitou a bylo určeno každému, kdo mohl využít možnost vzdělávat se (formálně i neformálně) po určitou dobu v zahraničí, včetně studentů, učitelů, školitelů, dobrovolníků a osob absolvujících odbornou přípravu. Doporučení Evropského parlamentu a Rady 2006/961/ES ze dne 18. prosince 2006 o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility ⁽³⁾, jehož je tato charta nedílnou součástí, má stejnou oblast působnosti, ale soustředí se na otázky kvality mobility, jak navrhla odborná skupina ustavená na základě prvního doporučení. Uvedené doporučení by mělo pomoci zajistit, aby měli účastníci pozitivní zkušenosti nejen v hostitelské zemi, ale i při návratu do země svého původu.

Tato charta nabízí vodítko k mobilitě mladých lidí nebo dospělých pro účely formálního nebo neformálního učení a pro jejich osobní a profesní rozvoj. Byla vypracována jako základní referenční dokument, který bere v úvahu situaci jednotlivých členských států a uznává jejich pravomoci. Její rozsah a obsah lze přizpůsobit tak, aby vyhovoval délce využití mobility a zvláštnostem různých činností vzdělávání, odborné přípravy a činnostem mládeže i potřebám účastníků. Přestože se tato vodítka týkají především mobility pro účely vzdělávání, mohla by být užitečná i pro ostatní druhy mobility, jako například pro mobilitu pro pracovní účely.

1. Informace a poradenství

Kandidáti, kteří by mohli mobility využít, by měli mít na všech úrovních rovný přístup ke spolehlivým zdrojům informací a poradenství týkajících se mobility a podmínek, za kterých se jí mohou účastnit. Mimo jiné by měly být poskytovány jasné informace o každém bodě obsaženém v této chartě, o úloze a úkolech vysílajících a přijímajících organizací a o různých systémech všeobecného a odborného vzdělávání.

2. Studijní plán

Před jakýmkoli využitím mobility pro účely všeobecného nebo odborného vzdělávání by měl být sestaven studijní plán, v němž se přihlíží k jazykové přípravě, a měly by ho schválit vysílající a přijímající organizace i účastníci. Studijní plán je obzvláště důležitý v případě dlouhodobé mobility a může být též užitečný v případě krátkodobé mobility. Plán by měl nastínit cíle a očekávané studijní výsledky, jakož i způsob dosažení a uplatnění těchto výsledků. Jakoukoli podstatnou změnu studijního plánu by měly schválit všechny strany. Při sestavování studijního plánu by měly být brány v potaz otázky opětovného začlenění do domovské země a hodnocení.

3. Osobní přístup

Využití mobility pro účely všeobecného nebo odborného vzdělávání by mělo co nejvíce odpovídat osobnímu směřování ve vzdělávání, dovednostem a motivaci účastníků a mělo by je rozvíjet nebo doplňovat.

4. Všeobecná příprava

Předchozí příprava účastníků je vhodná a měla by zohledňovat jejich specifické potřeby. Měla by podle potřeb zahrnovat jazykové, pedagogické, správní, právní, osobní a kulturní aspekty a informace o finančních aspektech.

⁽¹⁾ Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 14. prosince 2000 o akčním plánu mobility (Úř. věst. C 371, 23.12.2000, s. 4).

⁽²⁾ Úř. věst. L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁽³⁾ Viz strana 5 v tomto čísle Úředního věstníku.

5. Jazykové aspekty

Jazykové dovednosti jsou důležité pro účinné vzdělávání, komunikaci mezi kulturami a lepší porozumění kultuře hostitelské země. Účastníci a jejich vysílající a přijímající organizace by měli náležitě jazykové přípravě věnovat zvláštní pozornost. Kdykoli to bude možné, měla by opatření pro mobilitu zahrnovat

- posouzení jazykových dovedností před odjezdem a možnost účastnit se kurzů vyučovaných v jazyce hostitelské země nebo v jazyce výuky, pokud se liší,
- v hostitelské zemi jazykovou podporu a poradenství.

6. Logistická podpora

Kdykoliv bude třeba, měla by být účastníkům poskytnuta přiměřená logistická podpora. Ta by mohla zahrnovat informace a pomoc týkající se cestovních formalit, pojištění, pracovního povolení nebo povolení k pobytu, sociálního zabezpečení, přenositelnosti vládních grantů a půjček ze země původu do hostitelské země, ubytování a ostatní praktické záležitosti, včetně otázek bezpečnosti souvisejících s pobytem, kde to bude zapotřebí.

7. Poradenství

Přijímající organizace (vzdělávací zařízení, mládežnická organizace, společnost atd.) by měla účastníkům poskytnout plány týkající se například poradenství a pomoci při jejich účinném začlenění do hostitelského prostředí a měla by působit jako jejich kontaktní místo pro průběžnou pomoc.

8. Uznávání zkušeností

Pokud je období studia nebo pobytu v zahraničí nedílnou součástí formálního programu studia nebo odborné přípravy, měla by být tato skutečnost uvedena ve studijním plánu a účastníkům by měla být poskytnuta pomoc, aby se jim případně usnadnilo uznání zkušeností a vydání osvědčení. Ve studijním plánu by se vysílající organizace měla zavázat k uznávání období úspěšného využití mobility. Pro ostatní druhy využití mobility, a zejména pro využití mobility v rámci neformálního všeobecného a odborného vzdělávání, by měl být účastníkovi vydán náležitý dokument, aby mohl svou aktivní účast a studijní výsledky doložit uspokojivým a důvěryhodným způsobem. V této souvislosti by se mělo podporovat využívání „Europassu“⁽¹⁾.

9. Znovuzačlenění a hodnocení

Při návratu do své země, zvláště po dlouhodobém využití mobility, by měla být účastníkům poskytnuta pomoc ohledně toho, jak mohou nejlépe využít zkušenosti a dovednosti získané v zahraničí. Kdykoli bude třeba, měla by být osobám vracejícím se po dlouhodobém využití mobility poskytnuta pomoc při znovuzačlenění do sociálního, vzdělávacího nebo profesního prostředí domovské země. Získané zkušenosti by měli účastníci spolu s odpovědnými organizacemi řádně vyhodnotit a posoudit, zda byly cíle stanovené ve studijním plánu splněny.

10. Závazky a povinnosti

Povinnosti vyplývající z těchto kvalitativních kritérií by měly být schváleny vysílající a přijímající organizací a účastníky. Povinnosti by měly být nejlépe písemně potvrzeny, aby byly všem dotčeným osobám jasné.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. prosince 2004 o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass) (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 6).